

Nr 82.

Av herr **Johansson, Johan Bernhard, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag till nedsättning av inkomst- och förmögenhetsskatten.*

I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t för budgetåret 1926—1927 föreslagit vidtagandet av vissa skattesänkningar, beräknade till ett belopp av 24 å 25 miljoner kronor. Vidare har föreslagits, att denna skattelindring måtte fördelas mellan direkta och indirekta skatter på så sätt, att omkring 9 miljoner kronor användas för nedbringande av inkomst- och förmögenhetsskatten, som skulle uttagas med 160 procent av grundbeloppet i stället för nu gällande 170 procent, samt att återstoden, 15 å 16 miljoner, användes för nedsättning av sockerskatten från 14 till 10 öre per kilogram samt tullen å kaffe från 50 till 30 öre per kilogram, vilket skulle medföra en minskning av dessa båda skattetitlar med respektive 7 och 8 miljoner kronor.

Huruvida det statsfinansiella läget tillåter en skattesänkning av de mått, som i statsverkspropositionen föreslagits, kan av oss för närvarande icke med säkerhet avgöras. Även om vi senare skulle finna de i propositionen gjorda inkomst- och utgiftsberäkningarna välgrundade och skattesänkningen för den skull möjlig vidtaga, kunna vi emellertid under inga förhållanden biträda den föreslagna fördelningen av skattelindringen mellan inkomstskatten och konsumtionsskatterna. De senare skulle ju komma att nedbringas med ett belopp, som är 75 procent större än den summa, varmed inkomstskatten skulle minska, en fördelning, som vi finna orimlig och ingalunda grundad på objektiva skäl.

Kungl. Maj:t har ansett sig i viss mån kunna såsom stöd för sitt förslag hänvisa till en inom finansdepartementet och socialstyrelsen verkställd undersökning av de direkta och indirekta skatternas tryck inom olika sociala skikt och inkomstlägen. Denna undersökning lider emellertid av ett flertal synnerligen svåra fel och måste för den skull av oss fränkännas allt värde. För att exemplifiera det sagda må här endast framhållas, att ifråga om tullar och acciser det över huvudtaget torde vara omöjligt att ens angiva skattebördans storlek, d. v. s. hur mycket levnadskostnaderna genom dem fördyras. Lika stor är svårigheten att avgöra, vem som i sista hand får bära dessa skatter. Den, som erlagt en konsumtionsskatt, torde nämligen otvivelaktigt i många fall övervältra den på andra, exempelvis i form av kompensation genom förhöjd lön.

Ifråga om de inkomstgrupper, vilka enligt propositionen anses beredas största lindringen genom konsumtionsskatternas minskning, synes man dessutom

ha förbisett den indirekta nytta, som dessa enskilda ha av en nedsättning i inkomst- och förmögenhetsskatten. En lindring av inkomstbeskattningen skulle nämligen medföra en välbehövlig lättnad för näringslivet, bidra till att skänka företagsamheten större kraft och därigenom i sista hand bereda ökade arbetstillfällen för landets arbetarebefolkning. Ett praktiskt skäl, som även ur de lägre inkomsttagarnas synpunkt talar för inkomstskattens ytterligare sänkning är, att en minskning av konsumtionsskatterna icke bereder skattedragaren samma kännbara lättnad, då dessa skatter äro inlagda i varupriset och i motsats till inkomstskatten för den skull uttagas i småbelopp, som det bereder jämförelsevis obetydliga svårigheter att erlägga.

Slutligen vilja vi framhålla, att de direkta skatterna sedan de närmaste åren före kriget ökats i betydligt större omfattning än de indirekta skatter, som bidra till levnadskostnadernas fördyring. Det synes oss för den skull vara en enkel gärd av rättvisa, att när de statsfinansiella förhållandena nu tillåta en lindring av skattebördan, en större del av sänkningen kommer inkomst- och förmögenhetsskatten till godo. Ett bärande skäl härför är även det förhållandet, att den direkta inkomstbeskattningen här i landet — absolut sett — anses för närvaraede stå på en onormalt hög nivå och vara kraftigare tillmätt än i flertalet med oss konkurrerande industristater. Givetvis är det ur hela landets synpunkt av synnerlig betydelse, att denna ojämnhet i konkurrensförhållandena snarast möjligt utjämnas.

Ifråga om storleken av den sänkning, som enligt vår mening bör vidtagas ifråga om inkomst- och förmögenhetsskatten, ha vi ansett oss böra hemställa, att densamma utöver vad i statsverkspropositionen föreslagits måtte sänkas med ytterligare 10 enheter, alltså motsvarande ungefär samma belopp, som enligt propositionen är avsett att användas för nedsättning av kaffetullen.

På grund av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att, för den händelse vid fastställandet av budgeten för 1926—1927 det skulle visa sig möjligt vidtaga skattesänkning, i första rummet en nedsättning av inkomst- och förmögenhetsskatten måtte vidtagas i sådan omfattning, att densamma, som för närvarande utgår med 170 procent av grundbeloppet, i stället måtte uttagas efter 150 procent.

Stockholm den 21 januari 1926.

J. B. Johansson,
Fredrikslund.

Nils Ant. Nilsson.

G. Sederholm.

Adolf Dahl.